

ENSV
Riiklik Avalik
Raamatukogu

Kõigi maade proletaarlased, ühinege!

Naistööline ja naiskolhoosnik

35

Aprill
1932

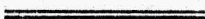
„Külwaja“ kirjastus

Leningrad, 3. juuli uul. 48

SISUKORD

	Lhk
Külwihoogtöö ettevalmistamise tempod otsustawad külwi edu —	
<i>H. Wisnapuu</i>	1
Enamliste tempodega asuda rahandusplaani täitmisele	3
 Ilukirjandus:	
Hadsha — <i>E. P.</i>	7
 Kindlustame rahwuswahelist sidet:	
Töötawate naiste ja laste seisukord walge Hiinamaa raioonides	8
Eesti töötawate naiste seisukord walges Eestis	10
Inglismaa punastest ametiühisustest	10
 Sõnumid:	
Marty tehase naistööliliste isetasuwuse brigaad	11
Rahwuswaheline naistepäew Leelino külas, Wolossowo raioonis	12
„Uue tee“ nimelisest kolhoosist — <i>H—ee</i>	12
Rahwuswaheline naistepäew Pihkwas — <i>Rosalie</i>	12
Liisa Major — töökangelane — <i>L.—da</i>	13
8. märtsi nimelisest kolhoosist, Nasimowo külanõukogus —	
<i>E. Jürna</i>	13
Sm. Kingisepa nimelise kolhoosi ehitustööst — <i>Kiwi nimeline</i>	
<i>brigaad —a—</i>	14
„Koidu“ nimelisest kolhoosist (Oudowa raioonis)	14
 Terwishoid:	
Kolhoosid, wõitlusesse sanitaarmiinimumi eest — <i>A. M.</i>	15
 Majanduse küsimused:	
Karja eest hoolitsemine lüpsi ajal	16

ÜK(e)P keskkomitee 4. weebruari otsuse põhjal kôwendada wôitlust kolhooside majanduslise ja organisatsioonilise kindlustamise eest.

Külwihoogtöö ettevalmistuse tempod otsustawad külwi edukuse

Lähenewad külwi ettevalmistuse wiimased päewad, mõnede päewade pärast peab kolhoosi, sowhoosi ja üksikmajapidajate põldudel wõimsalt algama kewadised põllutööd. Waatamata sellele, et nii wähe aega weel järele jäänud, on kewadise külwi ettevalmistuse hoogtöö tempod paljudes raioonides ja kolhoosides weel lubamata nõrgad.

15. märtsiks pidid kõik ühiskondlustatud seemnefondid kogutud olema nii põllukui ka tehniliste kultuuride alal.

Peab tähendama, et reas raioonides senini kogumisetööd nõrgalt tehakse, 10 päewa wältel oli ühiskondlustatud seemnefondide juurdekasw kõigest 4,3% wõrd kaswanud. Ülesanne seemnete kogumise alal on täidetud ainult 79,2% wõrd plaanist.

Iseäranis aeglaste tempodega kogutakse linaseemneid, mille plaan on täidetud kõigest 42,5% wõrd. Mõnes kolhoosis läheb kewadise külwi ettevalmistuse hoogtöö lubamata nõrgalt, seemned on puhastamata ja sorteerimata, põllutööriistad remonteerimata ja loomatoidu tagawarad kogumata.

On isegi sarnaseid kolhoosi juhatajaid, kes ei tea isegi külwi kontrollarwusid ega valmistusplaane, mis on päris kuritahtlik suhtumine meie külwi ettevalmistustöödele.

Mahajääwatest eesti kolhoosidest oleks nimetada: „Uus tee“ nimeline kolhoos (Wolossowo raionis), sm. Jürna nimeline (Punases Struugis), „Wõitleja“ (Oudowa raionis) ja teised.

Siin tuleb abinõud tarwitusele wõtta, et neid mahajäänud kolhoose kolmanda enamlise külwihoogtöö ettevalmistuseks tööle tõmmata. Eesrinnas sammuwad kolhoosid peawad mahajäänud kolhoosid eneste hooldamisele wõtma ja neile kaasaabi andma.

Tuleb järelewaatuse brigaade organiseerida, kes peawad kohapeal kolhoosnikkude hulgas töötama ja neid lõhe kiirele likwideerimisele kaasa tõmbama.

Kui mahajäänud kolhoosid oma mahajäämist sellega püüawad õigustada, et neil wastaw tööjõud puudub, siis peab siin sellele kõige otsustawam wastulõök andma. Kaebada ja wiriseda tööjõu puuduse üle ei kõlba sel ajal, kui naiskolhoosnikke tööle ei tõmmata wõi otstarbekohaselt ära ei kasutata, ning naiskolhoosnikud sagedasti kõrwalisi, kolhoosile tihti kahjulikke asju õiendawad.

Näiteks, sm. Jürna nimelisest kolhoosist kirjutatakse, et naiskolhoosnikud on kulakute mõju all ja teewad kolhoosiwastast lõhkumistööd, kolhoosi tööst nad puuduwad ja sõidawad linna wahet.

Mahajääwad kolhoosid ei ole wõtnud meie partei otsusi kewadise külwi ettevalmistuse hoogtööde läbiwiimise kohta weel sugugi tõsiselt.

Mitteotstarbekohane tööjõu ära kasutamine, mitte õige töö organiseerimine, isikuwastutamatus, mitte uutmoodi juhtimine ja töötamine — on selle oportunistilise suhtumise tagajärg. Küllalt tõsiselt ei wõeta walitsuse ega partei direktiive ega näpunäiteid kolhooside kindlustamise ja nende elujärje tõstmise alal.

Rida raioone ja kolhoose on tõesti enamliselt wõidelnud kolmanda enamlise kewadise külwitöö ettevalmistuse eest.

Need eesrinnas sammuvad kolhoosid ja raioonid on tõesti eeskujulikke lööktööd näidanud, hulkade tähelepanu kaudu külvi ettevalmistusele mobiliseeritud ning töötempo kõrgemale astmele tõstnud.

Näiteks kolhoos „Edu“ (Kingissepa raioonis) on kõik seemnefondid kogunud enne tähtaega ning teised mahajäävad kolhoosid ühiskondlisele puksiirile võtnud. „Edu“ nimelisele kolhoosile anti eeskujuliku lööktöö eest külvi ettevalmistamises rändav punane lipp. Teised mahajäänud kolhoosid peaksid „Edu“ kolhoosist eeskujule võtma ja sellele tõsiselt järgnema ning lahingu tempodega tööle asuma.

Kui meie partei ja nõukogude walitsuse otsusi kolhoosi ehitustöö ja kindlustamise kohta ellu wiia, siis peab kolhoosi hulkasid, nii mees- kui naiskolhoosnikke, sellele elluviimisele mobiliseerima.

Tuleb halastamata wõidelda igasuguste parteiliini moonutajate ja nende vastu, kes meie tööst kõrwale hoiawad wõi seda suurt sotsialistlist ümberkorraldust alla hindawad.

Et partei keskkomitee 4. weebruari otsust ellu wiia, tuleb igas kolhoosis töö uuele alusele — sm. Stalini kuue ajaloolise tingimuse alusele seada.

Kolhoosides ja sowhoosides tuleb töö õieti organiseerida tükitöö alusel, wõrdustamine sissetulekute jaotamises kaotada, see põhimõte läbi wiia, kes paremini töötab, peab ka rohkem saama, kes ei tööta, see ei pea midagi saama. Kui igas kolhoosis töö seatakse selle põhimõtte järele, siis kaotatakse sellega igasuguste „objektiivsete põhjuste“ leidmised ja otsimised täielikult. Kui iga mees- ja naiskolhoosnik sellest põhimõttest aru saab, siis mõistawad nad, et paremini töötamine on nende eneste huvides ning nad hakkawad täieliselt kolhoosi kindlustamise eest wõitlema.

Kolhoosides tuleb 10. aprilliks kolhoosi walmistuse-brigaadide organiseerimine lõpetada. Igas kolhoosis luuakse kindlad walmistuse-brigaadid, kellede hulgas eraldatakse wälja brigadiirid-wanemad parematest lööktöölistest.

Brigadiir peab kogu brigaadi organisatsioon ja juht olema, kes oskab brigaadi nii organiseerida, et brigaadi liikmete aktiivsus ja tähelepanu oleks mobiliseeritud kolhoosi majanduse kindlustamisele ja tema elujärje tõstmisele. Teatud brigaad kinnitatakse teatud ajaks ühele ehk mitmele maaalale ehk teatud walmistusalale, kus nad on wastutawad töö ja selle omaduse eest.

Brigaadi külge kinnitatakse teatud hulk tööriistu, masinaid, tööloomi, ja brigaad on wastutaw nende korrashoidmise ja hoolitsemise eest.

Kogu brigaadide töö peab minema sotsialistliku wõistluse, lööktöö ja wastsammuwate plaanide tähe all. Paremad brigaadid peawad mahajääwaid brigaade toetama ja järele aitama.

Brigaadide wahel peab sotsialistliku lepinguid sõlmima ja eesrinnas sammuwaid brigaade premeerima. Selleks peab juba aegsasti kolhoosi sissetulekutest teatud fond eraldama.

Nende brigaadide tööst ja kogu kolhoosi kindlustamistööst ei tohi ükski naiskolhoosnik kõrwale jääda, waid peab õlg-õla kõrwal meeskolhoosnikkudega kaasa wõitlema.

Naiskolhoosnikkude keskel peab partei kaswatuslist tööd kõwendama ja nende teadmiste tasapinda kõrgemale tõstma. Tuleb kolhoosidest rohkem naiskolhoosnikke igasugustele kursustele ja koolidesse saata.

Tihti näeme, et naiskolhoosnikud oma wähesese arenemise tõttu meie mõningate raskuste pärast hirmu satuwad ja meie klassiwaenlase mõju alla langewad, kes neid kolhoosiwastases lõhkumisetöös ära püüab kasutada.

Eriti peawad naiskolhoosnikud kulakliste juttude ja agitatsiooni vastu wõitlema.

Kulakud oma surmaelsetes krampides püüawad igasuguste abinõudega ja katsetega meie kolhooside kindlustamist ja kewadist külvi nurja ajada.

Kulakud püüawad naisseltsilistele seletada, „mis kulakud meie siis oleme, kõik teeme palehigi sees tööd ja oleme samasugused töötawad põllupidajad.“

Siin tahab kulak, et kehwmad talupidajad nende kaitseks sõna wõtaksid ning seletaksid, et külas ei saa olla mingisugust kihinemist ega klassiwõitlust, sest „oleme kõik ühesugused wennad ja õed.“

Kuid naiskolhoosnikud ühes meeskolhoosnikkude, kehwik- ja keskmiktalupoega-dega peawad sarnasele kulaku häbematale agitatsioonile kõige waljuma wastuhoobi andma ja niisugused jutud likwideerima.

Niikaua, kui seesuguseid kulakute jutte ei kaotata ja selle wastu tööd ei tehta, niikaua ei saa meie naisseltsilisi tõeliselt sotstalismi ehitajateks pidada.

Naisseltsilised, oma ridu kahjulikkudest kulaklistest ollustest ja nende mõjust puhastades, koondawad endid weel kindlamini meie kolmandat enamlist külwi tõeliste enamliste tempodega läbi wiima.

H. Wisnapuu.

Naiskolhoosnikud, kehwik- ja kesktalunaisterahwad, kõwendage ettevalmistust kolmanda enamlise kewade wastu.

Olge töö algatajateks ja õhutajateks kohtadel. Oma tööd ümber korraldades tõstke kõrgemale astmele wõitlus kolhoosi organisatsioonilise ja majanduslise kindlustamise eest.

Enamliste tempodega asuda rahandusplaani täitmisele

Nõukogude töölisteklass ja töötawad hulgad on suuri edusamme tööstuse ja põllumajanduse ümberkorraldamises saawutanud. Oleme Nõukogude Liidus täielikult ja lõpulikult sotstalismi kasuks lahendanud „kumb kumba“ küsimuse nii tööstuses kui ka põllumajanduses. Selle tagajärjel on sotstalismi wõit meie maal täielikult ja tagasipööramata kindlustatud. Nii siis, sotstalismi alusmüüri oleme walmis ehitanud ja nüüd asume tegelikult sotstalistilise klassideta ühiskonna ehitamisele.

Esimese wiieaastaplaani peame nelja aastaga teostama. Käesolew aasta on esimene wiieaastaplaani wiimane aasta, mille peame edukalt täitma ja ületama. See wiimase aasta plaani edukas täitmine nõuab nõukogude proletariaadilt ja töötawatelt hulkadelt wisa ja ennastohwerdawat tööd ja wõitlust, et suuremate tempodega teise wiieaastaplaani teostamisele asuda.

Uuesti käimalastawate hiiglaste ehitamine ja põllumajanduse täielik ümberkorraldamine sotstalistilisel alusel nõuab hiiglasummasid, milliste saamiseks peame koondama kõik jõud ja wõimalused.

Nõukogude Liidu proletariaat ja töötawad hulgad ehitawad ise oma sisemiste wõimalustega, ilma wälise abita, sotstalismi.

Wiimastel aastatel on meil suuri saawutusi elanikkude sisemiste summade kogumises olnud.

Oleme hulgaliste laenude alal kogutud hoiusummasid kuni 1635 miljoni rublani tõstnud, 1930. aastaga wõrreldes. Kuid meie kiire arenemise kasw ja ehitustöö nõuab weel suuremaid temposid hoiukassade ja teiste sissetulekute kogumises.

Leningradi oblasti täidesaatekomitee kuulab ära oblasti rahandusosakonna aruande hoiukassade töö kohta kogu oblasti ja tunnistas hoiukassade töö rahandusplaani täitmises mitterahuloldawaks. Külade rahandusplaanidest on täidetud kõigest 17 prots.

Mitterahuloldaw rahandusplaani täitmine on tingitud sellest, et hoiukassad ei oska oma tööd organiseerida ega uusi liikmeid juurde tõmmata.

Niisuguste tempodega see asi kauem ei tohi kesta, seda nõuab sotstalismi ehitustöö. Siin tuleb ühiskondlistel organisatsioonidel kõik teha, et hoiusummade kogumisetööd põhjalikult ümber korraldada.

1. aprilliks pidi külanõukogude juurde kaasaaitamise komisjonid organiseeritama. Enam mahajäänud raioonides korraldatakse aprillikuu jooksul järelvaatust, kuidas nad otsust rahasummade kogumise alal täidavad.

Meie teame, et Nõukogude Liidu töötavate hulkade majanduslised ja kultuursed nõudmised järjesti kaswawad, mis kohustab meid edukamalt rahandusplaani täitmisele asuma.

1932. aastaks peawad meie kooperatiivsed ühised kapitaalsete ehitusplaanide täitmiseks 60 miljoni rubla andma, et töölisi ja laialisi töötawaid hulke paremini teenida.

Käesolewal aastal on ette nähtud awada 50 tuhat uut magasin, poodi ja kioski, 125 kööki-wabrikut, mehaniseeritud söögi- ja pesumajasid, peale selle teisi suuremaid ehitusi.

On ette nähtud keeduwilju külida 430.000 ha suuruses, nuumata 120 tuhat siga ja suurendada karjakaswatuslisi farmisid 50 tuhande looma wõrd.

Kui me rahandusplaani täitmist ja elanikkude sisemiste rahasummade kogumist seniste tempodega wiime, siis ei suuda me neid ülesandeid täita, mis tööliste-riigi ees seisawad.

Parteil, ametiühisustel ja teistel nõukogulistel organisatsioonidel tuleb kõige energilisemalt ja wiibimata abinõud tarwitusele wõtta, et esimese kwartali rahandus- plaan edukalt täita ja lõhe likwideerida.

Tuleb igasse wabrikusse, asutusesse, kolhoosi ja traktorijaama rahandusplaanide kogumise algrakused organiseerida, et töötawatele hulkadele läheneda.

Tarwis on wabrikute, kolhooside ja külanõukogude hoiukassade töö ümber korraldada ja see töö kõrgemale astmele tõsta.

Saamatus, targutused, wanadest wiisidest kinnipidamine ja sagedasti ettetulewad bürokraatilised wõtted tuleb rahandusplaani täitmisel ja kogu hoiukassade töös likwideerida, nad paenduwaks muuta ja hulkade teenistusse mobiliseerida.

Tarwis wahetpidamata wõidelda kultuurimaksu plaani täitmise eest. Mingil tingimusel ei tohi kultuurimaksu kogumist nõrgestada. Kulaklised majapidamised pidid 5. weebruariks kultuurimaksu ära maksma, kuid tegelikult on nad sellest ainult 15—18 prots. täitnud.

Niisama tuleb wõidelda põllumajanduslise krediidi õigeajalise tagasimaksmise eest. Sel alal läheb raioonides töö nõrkade tempodega, on kõigest 35 prots. tagasi maksetud.

Elanikkude hulgas tuleb organiseerida kooperatsiooni osamaksude äratasumise ja uute differentseeritud osamaksude hoogtööd.

Kõikide nende ülesannete lahendamisele peame kogu töötawate hulkade tähelpanu juhtima ja nende keskel hulgalist poliitilist selgitustööd kõwendama. Tuleb neile ära näidata, et nendelt kogutud summad lähewad meie sotsialistilise ehitustöö jaoks ja et see kindlustab partei 17. konwerentsi otsuste täitmist.

Kõik meie partei- ja nõukogude organisatsioonid peawad rahandusplaani edukale täitmisele kõikide proletaarlaste tähelpanu mobiliseerima. Eriti tuleb just küla nõukogude ühiskondluse tähelpanu rahandusplaani täitmisele juhtida ja wõitlust kõwendada oportunistide vastu, kes meie rahasummade kogumisetööd alla hindawad. Kui igaüks meist sellest tähtsusest aru saab ja enamlise kindla tahtega tõeliselt rahandusplaani täitmisele asub, siis wõime lõpulikult lõhe likwideerida ja ülesanded edukalt täita ja ületada.

Sellele tööle kaasaaitamiseks peawad ka naiseltsilised — iga naistööline, töölinaine, naiskolhoosnik, kehwik- ja keskmiktalunaine kõik oma jõu koondama ja aitama uusi hoiukassade ja kooperatsiooni liikmeid juurde wõita, kultuurimaksu, põllumajanduse krediidi- ja teisi maksusid õigel ajal ära maksta.

Kõik töötawad naiseltsilised, asume aktiivselt I kwartali rahandusplaani täitmisele ja ületamisele.

HADSHI

Usbekistanis Wana-Buhaara ühes linnajaos tutvunesin ma nowembrikuul 1931. a. Karl Marksiga.

Enne, kui Karl Marksist kõnelda, pean ühest usbeki naisterahvast jutustama.

Hadshi oli üheteistkümneme aastane, kui isa tema ja oma naise kaupmehe Safarowile ära müüs.

Kosjasobitaja pani nutwale tütarlapsele uue parandsha pähe, mille tulewane mees oli saatnud, kätteks näo ette pandi hobusejõhwist tehtud wõrk, seati wankrisse ja wiidi Wana-Buhaarasse.

Siin ühes kitsamas uulitsas asus kõrge sawimüüri taga Safarowi ilma akendeta maja.

Kosjasobitajad wiisid Hadshi „Iskarisse“ — naiste poolele, kuhu ükski meesterahwas, peale peremehe, ämma ja Safarowi kahe wanema naise ei pääsenud.

Safarowi naised ei saanud ilma tööta leiba, nad tikkisid watt-tekke, kuna Safarow ise nende tekkidega turul kauples.

Naised töötasid päikesetõusust loojaminekuni. Hadshi korjas põrandalt tolmunud puuwilla ämma lõpnata sõimamise saatel.

Ta oleks nõus olnud isegi rohkem töötama, kui aga pimedaks ei läheks. Pimeduse jõudel tuleb ju mees turult koju.

Aasta pärast sünnitas Hadshi surnud tütre, weel aasta hiljem — poja, kes ainult kaks päewa elas.

Mees hakkas teda peksma, wigaseks ja sandiks sõimama ning ämm wiis ta püha kirstu juurde, kus mingi roheline lipp seisis, rebis Hadshi särgi küljest riideriba ja sidus selle palwesõnade saatel lipu külge.

— Suguwõimetuse wastu, — seletas ämm.

Peagi jäi Hadshi uuesti raskeks ja kaheksandal kuul oli enneaegne sünnitus.

Päewad läksid, mees tuli turult wihasena ja sõimas nõukogude walitsust, kes tema kauplust häwitawat:

— Wahtobowilt wõeti maja ära, ja sinna paigutatawad nõukogude arstid, kes hakkawat inimesi kihwtitama. Muuseas mullah kõneleb, et Allah neid warsti karistab.

Hadshi kuulas neid sõnu, kuid ta ei muretsenud ei mullah ega Wahtabowi üle. Temal oli ainult üks mõte, üks palawam soow, last saada, et tema piinadele ükskord ometi lõpp tuleks.

Safarowi wanaeit wiis ükskord kuus pojanaised sauna. Naisterahwastel oli see suur pidulik päew.

Sel päewal wõisid nad eemalt, kuigi tumeda wõrgu läbi, waadata keelatud uulitsaelu, poode, möödaminejaid, ajalehekioske, laulwaid punawäelasi ja mitte-häbenewaid wene naisterahwaid, kes käiwad katmata nägudega.

Wahtobowi majal oli suur wäraw, selle kõrwal seisis mitu naisterahvast, rinnalapsed kätel. Hadshi tahtis neile läheneda, kuid ei julenud. Saunas tema kõrwal istus keegi naisterahwas lapsega, laps oli nii priske, puhas ja kena, nii et Hadshi ei saanud rahu ja hakkas rääkima.

— Mina tahaksin ka sarnast last, — ütles tema.

Lapse ema hakkas temalt pärima ning pärast soowitas tal nõukogude arsti juurde minna.

— Mina käin iga nädal oma lapsega arsti juures. Selle arsti nimi on Klawdi-aleksandra, tema arstib wäga hästi ja ei wõta maksu: Need laste ja emade terwis-hoiu asutused on nõukogude walitsus ehitanud. Miks sina ei käi arsti juures nõu küsimas? Ta ei ole ju sinust kaugel — Wahtobowi majas.

Hadshi waatas kartlikult ämma peale, kuid uus tutaw rääkis ikka kõwemini ning kiitis nõukogude arste ja kõik saunalised wõtsid sellest rääkimisest osa.

Isegi Safarowi wanaeit ütles:

— Homme wiin su nõukogude arsti juurde.

Nii ta ka tegi.

Nõukogude naisarst waatas hirmunud Hadshi läbi:

— Sina läksid liig noorelt mehele, — seletas ta Hadshile. — Nüüd oled jälle raskejalgne, kuid oma wanaduse järele wõid juba terve lapse sünnitada, ainult tuleb ennast hoida. Põrandal roomata sa ei tohi, siis wõib jälle ebasünnitus olla. Ja peale seitsmendat kuud sa ära enam tööta.

Ämm kehitas õlgu ja sülitas, kuid Hadshi pidas kindlalt Klawdialeksandra sõnu meeles. Ta jättis seitsmedal kuul töötamise ja ka ämm waikis.

Sündis laps, elaw ja tugew poisike. Laps pandi kitsasse kirstutaolisse usbeki hälli.

Hadshi oli õnnelik, päewade wiisi hoolitses lapse eest, laulis temale laule, so-
sistas meelitawaid sõnu. Nüüd oli tal, kelle eest hoolitseda ja keda armastada.

Korra jäi Hadshi laps haigeks, tema näoke muutus niitõrd, et kahju oli tema peale waadata.

Ta kõhis ja hingeldas wahetpidamata. Ämm kutsus usbeki arsti, kes suitsu tegi ja käskis lapse kaela kolmesuguseid pärleid panna: punased — sarlaki, kollased — palawiku, sinised — kõha wastu.

Hadshi, lapse piina nähes, nuttis aina.

Warahommikul ei leidnud ämm teda enam hälli juurest, Hadshi oli kadunud. Poole tunni pärast selgus kõik, Hadshi tuli nõukogude arstiga.

Wene naisterahwa jalg ei olnud millalgi warem üle Safarowi maja ukse saanud. Ämm püüdis arsti wälja ajada, kuid see tõukas ta eemale ja läks lapse juurde.

Arst wabastas lapse mähkmetest, pani kuuldetoru lapse kuuma keha wastu, kuulas ja ütles:

— Tal on kopsupõletik.

Hadshi langes arsti jalgade ette. Arst läks minema, öeldes:

— Oodake mind.

Ta pani lapsele kuiwad kupud ning käskis sellest hällist teisse paigutada. Arst pani ka pritsinõelu lapsele. Ämm sai, arsti käes pritsi nähes, wihaseks ja hakkas huluma.

Hadshi kargas kui noor lõwi wanaeide poole. Ämm taganes. Kogu õõ wõitles laps surmakrampides, alles hommikul jäi rahulikult magama.

Kriis möödus õnnelikult.

— Sinu poeg paraneb, — ütles arst. — Kuid tema eest tuleb hästi hoolitseda. Sa pead kõik tegema, mis mina käsen, rohtu ja sööki andma tundide järele ning woodit tuulutama. Kui ta terveks saab, pead sa temaga iga päew jalutama käima ja iga nädal minu juurde näha tooma.

— Mina teen kõik, — wastas Hadshi, last enese wastu surudes.

Hadshi ei arwestanud oma peremehega. Wanaeit kandis Hadshi kawatsused kõik peremehele ette.

— Kui sina julged majast wälja minna, siis tapan ma su ära, — teatas Safarow naisele, — seni aga saad ainult käsiraha.

Teisel päewal leidis Klawdialeksandra Hadshi siniseks peksetult.

Klawdialeksandra seljataga oli nõukogude ühiskond ja nõukogude seadused.

Safarow kutsuti miilitsasse.

— Kodanik, — öeldi temale, — kas teie teate USNW kaelakohtu seaduste 274. paragrahwi?

— Palju mis seaduseparagrahwid teil seal olla wõitwad.

— Selles seaduses on öeldud, et igasugune naisterahwa alandamine ja isiku-
puutumine, ühenduses igasuguse orjastamisega toob enesega kaasa wabaduse kao-
tamise wlieks aastaks, walju eraldamisega.

— Aga mis see minusse puutub? — imestas Safarow.

— Kui te weel oma naist peksate ja temale uulitsale minemiseks takistusi teete, siis näete, et see seadus ka teisse puutub.

Safarow tuli koju lahkena ja libedana.

— Kas ma sulle olen keelanud arsti juures käia. Ole hea, käi wõi iga päew.

Hadshi hakkas lapsega jalutamas — konsultatsioonis käima.

Ta täitis kõik arsti ettekirjutused. Laps paranes, kosus ümarguseks ja kenaks ning lõkendas terwisest.

— Ta saab küll esimese preemia meie konsultatsioonis käiwate laste konkursis, — naeris arst Klawdialeksandra, ning Hadshil oli hea meel.

Ükskord, kui Hadshi huwiga lapsekaalumist jälgis, ütles arst temale:

— Sa ei oska weel kirjutada ega lugeda? Kuidas sa saad oma poega kaswata? Kas sa tahad õppida?

— Tahan, — wastas Hadshi.

Konsultatsioonipunkti kõrwal oli naisteklubi ja Hadshi kirjutas ennast kahte ringi: kirjaoskamatus ja poliitringi.

Hadshile awanes uus ilm. Tema sai teada oma õigustest. Last kätele wõttes, pead uhkelt püsti hoides, wäljus ta Safarowi majawärawast, ei mees ega ämm julgenud talle midagi ütelda. Klubisse jõudes awas näo, wiis poja lastetuppa ja istus teiste noorte ja naisterahwaste kõrwale.

Tal tuli palju õppida. Tema oli juba 17 aastat wana ja ei teadnud weel midagi.

Temale räägiti Oktoobrirewolutsioonist, mis andis töölistele ja waeesele dekanile wõimu, peale selle weel kogu ilma tööliste rewolutsioonilisest wõitlusest, sellest, kuidas Nõukogude Liit wihaste waenlastega piiratud on, ning uut elu ehitab, kus tema ja ta laps on õnnelikud.

1927. aasta webruarikuul astus Hadshi noorteühingusse ja sama aasta 8. märtsil tõmbas omal ühes teiste Wana-Buhaara naisterahwastega mitmetuhandelisel miitingul, suurel platsil, näokatte ja põletas ära.

Hadshi tuli koju, Safarow tormas noaga kallale ja haawas, Hadshi haaras lapse ja jooksis weristatult klubisse.

Haaw paranes kiiresti. Kui Hadshi terweks sai, saatis naisosakond ta tööle uuesti organiseeritud tekkide tikkijate artelli.

Sel ajal, kui mina Karl Marksiga tutwunesin, oli Hadshi artelli instruktor, ta oli juba Taschkendis kahel aktiwi kursusel olnud.

— Aga kes oli Karl Marks? — küsite teie.

Hadshi läks noorteühinglasele mehele, kes ta lapse omaks pojaks wõttis. Mina nägin seda poisikest Wana-Buhaaras Krupskaja nimelises lastesõimes. Tal oli mõtleja näoke, mustade elawate silmadega, kirju mütsike peas ja hall halat seljas. Sel päewal oli ta korrapidaja söögimajas ning seadis asjaliku näoga lusikaid lauale.

Klawdialeksandra näitas mulle konsultatsiooni ruume, lastesõime ja kodu, möödamannes rõõmsalt temal ümbert kinni wõttes.

— Ema pani talle teise nime, — ütles arst ja küsis naerdes usbeki keeles:

— Mis su nimi on?

Poiss waatas tõsiste suurte silmadega meie peale ja wastas kentsakalt-moonutatult:

— Karl Marks.

E. P.

Töötawate naiste ja laste seisukord walge Hiinamaa raioonides

Naisterahwaid ja lapsi on Schanghai tööstuses üle 50%. Naisterahwad ja lapsed etendawad tähtsat osa tekstiiltööstuses, mis on üheks suuremaks tööstusharuks Hiinamaal.

Hilna siiditööstuses töötab naisterahwaid ja lapsi üle 90%. Schanghais siidiket-ruse ettewötetes töötab üle 120 tuhande naistööliste ja lapse. Antungis, Mandshuurias (Korea saarte läheduses), töötab siidiket-ruse ettewötetes 15 tuhat naistöölist ja last.

Ülewalmimetatud kohtades on väga suured puuwilla etewõtted, millistes töötab 2—3 tuhat naist ja last. Schansi prowintsis rentis Inglise-Ameerika tubaka kompanii suured tubakaistandused, kus töötawad peasjalikult naised ja lapsed. Hong-Kongis (inglise kontsessioonis) on palju noori tütarlapsi, kes ainult niipalju toiduaineid saawad, et waewalt jõuawad töötada, kuid mingisugust rahapalka neile enam ei maksta.

Suurem osa siidiket-ruse ettewõtetest on hiinlaste omad. Need on wanad pool-lagunenud majad, mis tuleõnnetuste suhtes väga kardetawad. Isegi soojadel ja niisketel suwekuudel ei lubata siidiket-ruse ettewötetes aknaid awada. Naised ja lapsed töötawad aurustes tubades ilma mingisuguse waheajata kuni 17 tundi päewas. Lapsed 6 aastast alates segawad paljaste kätega tulises wees siidiussi tupesid. Töö järelwaatajad, juttuajawaid töölisi nähes, peksawad neid keppidega. Sagedased tööliste streigid siiditööstuses on tingitud sellest toorusest, mille all naistöölistel kannatawad.

Naistööliste palgad Schanghais ja siiditööstuses on väga madalad, ainult 40 hiina senti päewas.

Schanghais elawad töölistel, kes töötawad siiditööstuses väga rasketes korterite tingimustes. Palju töölist elab väikestes lootsikutes. Lahes suplewad, pesewad eneste riideid ja riisi ning tarwitawad seda ühtlasi ka wäljakäigukohaks.

Paljud siiditööstuses töötawad töölistel elawad õlgedest tehtud onnikestest, mis üksteise kõrwal asuwad, suwekuudel lähewad need onnikesed kergesti põlema. Lapsed, keda tööleminewad emad nendesse onnikestesse jätnud, põlewad sagedasti ühes onnikesega ära.

Suured puuwilla-wabrikud Hiinamaal on inglise ja jaapani imperialistide omad. Sagedasti on wanemad sunnitud puuduse pärast oma lapsi imperialistide ettewõtete-sse õpipoisteks andma. Lastel - õpilastel, 6 aastast alates, tuleb lepingu sõlmimise põhjal 3—4 aastat töötada. Nad ei saa mingisugust töötasu, saawad ainult ports-joni riisi ja magawad wabrikuruumides. Nad töötawad päewatõusust loojaminekuni, ning neil pole õigust isegi töölopetamisel wabrikust lahkuda.

Seda orjuse süsteemi sanktsioneeritakse Kuomindangi kohtute poolt, mida selgesti näitab õpilase kohtuasi, kes ettewõtja juurest ära jooksis. Kohus tegi talle walju noomituse ja õpilane saadeti peremehe juurde tagasi.

Wäetid lapsukesed, kes töötamiseks liig noored, mängiwad ja roomawad masinate all. Teised magawad korwides, puuwilla-pakkide juures. Emad on sunnitud lapsi tööstusesse kaasa tooma, sest pole ju neid kuhugile jätta. Lapsi toidetakse selle weega, milles riisi keedetud. „Schanghai Times“ teatab, et 1930. a leiti Schanghai uulitsatelt 30 tuhat, Hankous — 18 tuhat surnukeha, enamasti laste omad.

Schanghais suluti nowembrist kuni märtsini läinud aastal pea kõik siidiket-ruse wabrikud. Aprillikuul oli rida tööliste streike, mille järele osa wabrikuid jälle suluti.

Hiina töölistel ei ole streikide ajal mingisuguseid sissetulekuid. Igakuune 2-päewane puhke-aeg, mis siiditöölistele seni anti, kaotati ära trahwide, hiljaks- ja töölt ärajäämise põhjuste pärast, sellele vaatamata, et töölt ärajäämised olid tingitud haigusest.

Kapitalistilise ratsionaliseerimise toored meetodid, mida nad puuwilla ettevõtetes tarvitusele võtnud, on mehelolevate naiste ja üle 16 aasta vanuste tütarlaste wallandamine ja nende asemele laste tööjõu palkamine.

Inglise imperialistid kasutavad jaapaniastast blokki Hiinas ära selleks, et jaa pani ettevõtteid Hiinast minema kihutada.

Wäikesed puuwillawabrikud Inglismaal suluti, Hiinas aga awati uusi wabrikuid Hiina nimel, faktiliselt aga inglaste kontrolli all.

Palju töötuid naisterahwaid on sunnitud jala põllumajanduslistest prowintsidest tööstuse keskkohdadesse tulema. Need naisterahwad põgenewad raskele majandusliste tingimuste pärast linnadesse. Talupojad on sunnitud oma naise ja lapsi ettevõtetele müüma, et võimalust saada Kuomindangi walitsusele maksusid ära maksta ja sellega endid türmidest ja peksmistest päästa. Naised põgenewad nälja eest, on sunnitud omaksete surnukehi sööma ja uuesti sündinud lapsi uputama, et neid näljapiinast päästa.

Kansi prowintsis suri 2 kuu jooksul 1930—31. aasta talwel 2 miljoni inimest nälga.

Hiina walgete raionides oli naistöölise streike 70 ettevõttes.

Kõik need streigid olid stüühilised oma iseloomu poolest. Enamasti nõuti pal-kasid mitte vähendada, streigiti üksikute naistöölise wallandamise ja toore ümber-käimise wastu, laste töötingimuste parandamise ja töötasu kõrgendamise eest.

Schanghai oli siiditööstuses teine üldstreik läinud aasta aprillikuul, waatamata sellele, et Kuomindangi walitsus streikimise ära keelas.

Kontrewolutsioonilised Kuomindangi ametiühisuse bürokraadid, kes naistöölise aktiivsusest ja võitlusele walmisolekust hirmunud, ei julenud ametiühisuste liik-mete koosolekut kokku kutsuda.

Siiditööstuses võtab ametiühisuste maksud sunniwiisil maha ettevõtja, kes büro-kraatliste ametiühisustele on walmis igasugust abi andma.

Asutustesse, kus töötawad enamasti naisterahwad, saadetakse eriti „wane-maid õdesid“, sagedasti ametiühisuste bürokraatide ja meistrite sugulasi, et nad kontrewolutsiooniliste ametiühisuste kihutustööd läbi wiiksid. Kuomindangi walitsus kardab nõukogude mõju kaswamist walgete raionides, ning andis wälja uued wab-riku ja tehaste tööseadused, mis eriti töötawaid naisterahwaid puudutawad.

Ametiühisuste bürokraadid püüawad naistöölisele selgitada, nagu oleks see sea-dus tegelikult naistöölise huwide kaitsja ja parandawat nende majanduslist seis-u-korda.

Töötawate naisterahwaste streigiwõitluses näitasid ametiühisuste bürokraadid oma kaasabi Kuomindangi politseile, et streike maha suruda.

Rewolutsioonilistel ametiühisustel walgete raionidas on suur poolehoid tööta-wate naisterahwaste poolt.

Hulgad märkisid ära Li-Li-Säni mitteõige enamlise liini, mida ta läinud aastal ajas ja mil rewolutsioonilised ametiühisused ära likwideeris.

Uus ülehiinalise tööföderatsiooni juhatus hakkas rewolutsioonilisi jõude organi-seerima töötawatest naisterahwastest.

Ülehiinaline tööföderatsioon pidas võitlust uue parempoolse grupi wastu (üle-hiinalisest tööföderatsioonist 1931 a. wälja heidetud), mis püüdis peajasjalikult hul-galisi siiditööstuse tööliste streike demobiliseerida.

Ülehiinaline tööföderatsioon hakkas eriti tekstiiltöölisele illustreeritawat lehte wälja andma.

Ülehiinaline tööföderatsioon wiis, terrori peale waatamata, mida Kuomin-dangi walltsus rewolutsiooniliste tööliste keskel toime pannud, rida koosolekuid siidi- ja puuwillatööstuses läbi, ühenduses rahwuswahelise kommunistlise naistepäewa pühit-semisega.

Ülehiinaline tööföderatsioon peab kangelaslikku võitlust selle eest, et naistöö-lisi Hiina nõukogude ja Hiina punase sõjawäe toetajateks võita ja neid NSW Liidu kaitseks ja wäljaastumiseks mobiliseerida.

Eesti töötawate naiste seisukorrast walges Eestis

Pea iga päew toowad eesti kodanlised lehed pikki kirjeldusi sellest kohutawast tööpuudusest, milles ägab eesti töölisteklass ja küla töötawad hulgad.

Wabrikud ja töökojad suletakse wõi töötawad weel ainult wähese tööliste arwuga. Needki wabrikud, mis töötawad, on ilma mingi tulewiku wäljawaadeteta ja vähendawad oma tööliste arwu.

Neil päewil suluti weel Türi paberiwabrik, mis üks suurematest wabrikutest kogu Eestis. Wallandati 250 töölist, neist palju naistöölisi; kes uulitsatele nälgima määratud.

Töötatööliste arw on kogu Eestis riikliste andmete järele 30 tuhat, kuid tegelikult on see arw suurem. Sotsfaschist Martna tähendas omas kõnes üliõpilaste koosolekul, et Eestis on üle 60 tuhande töötatöölise. Kui wanad ja alaealised lapsed wälja arwata, siis on Eestis iga teine inimene töötu.

Töötatööliste perekonnad on sõna tõsisel mõttes näljas, alasti ja külma käes. Päewade wiisi on wäetid lapsed söömata, isegi musta leiba pole neile nälja kustutamiseks anda. Lastel on näljast pea, jalad, käed ja teised kehaosad üles tursunud. Waesed emad on laste piina nähes jõuetud neid aitama.

Peale selle ähwardab töötatöölisi korteritest wäljaheitmine, sest pole millegiga korteriüüri tasuda.

See nälg, wiletus, piin wiib paljud töötawad naised ja tütarlapsed meeleheitmisele, kes ainult eneste ja oma laste tapmistest weel ainukest wäljapääseteed näewad.

Neil päewil tõi „Waba Maa“ sõnumi 12-aastasest teerööwlist, kuid igal on selge, et see 12-aastane laps läks „rööwima“ selleks, et enese nälga kustutada.

Ja niikaua, kui Eestis kodanlus wõimul on ja praalib töötawate hulkade eksploateerimisest, niikaua kaswawad ja suurenewad enesetapmised, riisumised, wargused ja kodanlised mädapaised.

Sel ajal, kui hulgad nälgiwad, praaliwad kodanlised prouakesed ja wõtawad kõrgeid külalisi igast ilmakaarest wastu. Lähematel päewadel sõidab Rootsist kristlikkude naiste ühingu „esinaine Eestit külastama“. Ta peab mitmes linnas usulisi kõnesid ja waatab järele, kuidas Eestis naiste usulised organisatsioonid töötawad, et nende tööd tulewikus kõwendada.

Eesti kodanlus tahab usulise mürgitusega töötawaid hulke pimestada ja sõnakuulelikkudeks ja orjameelseteks kaswatada. Siin peawad töötawad naistehulgad ja noored tütarlapsed otsustawalt niisuguste pimestajate wastu wõitlema ja oma read tööliste wõitlusorganisatsioonide ümber koondama.

Iga wõitlew naistööliline ja töötaw naine teab, et palumistega ega enesetapmisega oma seisukorda ei paranda, waid ainult kodanluse lõpuliku kukutamise teel wabanewad töötawad hulgad näljast, orjusest ja sunnitööst.

Kõik töötawad naistöölised ja maata kehwickalunaised, koondage oma read töölisteorganisatsioonide ümber.

Inglismaa punastest ametiühisustest

Ühendatud õmblustööliste ühisus tekkis oktoobrikuul 1929. aastal. Ühisuse loomise wõitlusest wõttis osa 150 naistöölisi, kes töötasid „Rogo“ ettevõttes Londonis.

Need naisterahwad ei ole ennem millalgi ametiühisuste liikmed olnud, kuid nad näitasid suurepäralist eeskujut üles wõitluses ettevõtjate ja reformistlike juhtide wastu, mis kestis 13 nädalat.

Waatamata sellele, et ametiühisuste ametnikud streiki ei toetanud, jatkasid naistöölised wõitlust kuni wõidurikka lõpuni, kommunistlise partei juhtimisel.

Peale streigi lõpetamist hakkasid ametiühisuste juhid ühisustest aktiivsemaid streigijuhtijaid naistöölisi wälja heitma.

Naistöölised said aru, et õmblustööliste ühisus ei ole tööliste organisatsioon, waid õigemini ettevõtjate oma ning nüüd on aeg jõudnud, kus peab omale ise-

seiswa tööliste ametiühisuse organiseerima. Naistöölised weendusid peagi, et kommunistiline partei on ainuke, kes nende huwisid kaitseb, ja tema juhtimisel moodustasid nad ühendatud õmblustööliste ühisuse.

Peale punase ametiühisuse loomist arutati küsimust, et ühesuguse töö eest tuleb nõuda ühesugust tasu ja lõppude-lõpuks otsustati see nõudmine õmblustööliste ametiühisuse programmi wõtta.

Esimest korda ajaloos loodi õmblustööliste komitee, kes töötab naistööliste keskel.

Need õmblustöölise ametiühisused kandsid oma töö suurematesse wabrikutesse wäljaspool Londoni, mis wõimaldas punastel õmblustööliste ühisustel sidet pidada laialiste töölishulkadega.

Ühisuse naiskomitee aitas kaswatuslist tööd teha tööstuses olewate naistöölise keskel, kes siis hiljem ametiühisuste juhtiwatele kohtadele wälja eraldati, mõned naistöölised astusid kommunistlisse parteisse.

Paljudel juhtumistel on tulnud neil wõidelda sarnaste waadete wastu, nagu oleks naistöölise ühisusse tõmbamine ainult naiste asi.

Naiskomitee nõudis ja püüdis saawutada selle tunnistamist, et naistöölise keskel töötamine on osa üldisest ametiühisuste tööst, ja et peab eriti naiste nõudmisi üles seadma ja kaitsma.

Mõni kuu tagasi teatas osa ühisuse juhtidest, et naistekomitee on liig wäike ja et temas peab mitte wähem kui 100 naisterahwast olema.

See wiiks sellele, et naistöölisele peaks erisektsiooni looma, mis tegelikult eraldaks naisterahwaid kogu üldisest tööst. Selle tõttu astusid naistöölised otsustawalt naistesektsioonide loomise wastu wälja, nad wõitlewad sarnaste waadete wastu, nagu oleks naiste keskel töötamine mingisugune eriline töö üldisest ühisuste tööst.

Naistöölised wõitsid selles küsimuses ja naistekomitee jätkab endiselt töötamist naistöölise keskel.

Ettewõtjad ja reformistlised ametiühisuste juhid püüawad alati proletariaadile silmi teha, et töölisi ja naistöölisi sellega klassiwõitlusest eemaldada.

Ühine wäerind tööliste ja naistöölise ühiste waenlaste — ettewõtjate ja nende kannupoiste, reformistide wastu, see on inglise rewolutsioonilise proletariaadi kesk-ülesanne.

L—n.

SÕNUMID

„Marty“ tehase naistöölise isetasuwuse brigaad

1930. aastal oli sm. W. Kingissepa nimelise tööliste Haridusemaja juures õhtused tehnilised kursused organiseeritud.

Nende kursuste eesmärk oli see, et meie kaswawale tööstusele uusi kwalifitseeritud kaadreid ette walmistada.

Kursuste lõpetamise järele läksin „Marty“ nimelisse tehasesse. Seal töötan praegu isetasuwuse brigaadi brigadiirina.

Selles töökojas, kus meie brigaad töötab, on 50 naistöölise, nendest on osa kwalifitseerimata tööllised.

Meie brigaad kinnitas oma walmistuseplaani ära, mida me püüame löökkorras täita ja ületada.

Brigaad kinnitas ennast pikaajaliselt tehase külge, et edukamalt neid ülesandeid täita, mis ta ees seisawad.

Brigaadide wahel sõlmisime sotsialistilise wõistluse lepingu, et hiljaks- ja töölt ärajäämisi täielikult häwitada, töösaaduste omadust tõsta ja omahinda alandada.

Brigaadide juurde on kinnitatud masinad ja tööriistad, millede eest kogu brigaad peab hoolitsema ja järele waatama, et nad puhtad, määratud ja korras oleksid.

Meie „Marty“ nimelises tehases oli esimene naistöölise konverents, kus nais-
töölised aktiivselt kõikide küsimuste lahendamisest osa võtsid.

Otsustasime naiste keskel töötamist paremini seada ja sidet linna ja maa vahel
kindlustada.

Brigadiir.

Rahvusvaheline naistepäew Leelino külas, Wolossowo raionis

„Jõu“ nimelises kolhoosis oli rahvusvahelisel naistepäewal nais- ja meeskol-
hoosnikkude ja kehvik- ning keskmiküksikmajapidajate koosolek.

Kuulati ära sl. A. K. aruanne rahvusvahelisest seisukorrast, mille järele järgmine
resolutsioon vastu võeti:

Kapitalistlised riigid siplewad kriisi mädamülkas, nad pole suutelised kriisi la-
hendama. Nad näewad ainukest väljapääsuteed kriisist uue werewalamise, uue
sõja läbi, mis sihitud NS Wabariikide Liidu häwitamiseks.

Meie, Leelino kolhoosnikud ja kehvik- ning keskmiktalupojad, wastame neile
weel otsustawamalt oma sotsialistlise majanduse ehitamisega ja kindlustamisega.

Oleme walmis igat imperialistliste rööwikute kallaletungimist tagasi lööma, kui
nad julgewad meie ehitustööd segama tulla.

Töötame kõik puudused ja wäärnähtused kewadises külwitöös likwideerida. Or-
ganiseerime oma töö sotsialistlise wõistluse ja lööktöö alusel ning loome kindlad
walmistuselised brigaadid.

Asume aktiivselt wiieaastaplaani wiimase aasta edukale täitmisele ja wiime 1932-33.
aastal täielikult läbi kulakute kui klassi likwideerimise põllumajanduse kollektiwi-
seerimise alusel.

Kõwendame 25-nimelise tankide kolonne ehitustööd, et seda edukalt 1. maiks
lõpetada ja koondame oma ridu riigikaitse organisatsioonide ümber, sellega riigikait-
set ähwardawa sõjahädaohu vastu kindlustades.

Meie, Leelino nais- ja meeskolhoosnikud, kehvik- ja keskmikmajapidajad, pro-
testeerime kõige waljumalt walge terrori vastu, mille all Eesti wõitlew töölisteklass,
maata- ja kehwiktalupojad ägawad.

Saadame enamlise terwtuse wõitlewatele töölistele, töötawatele hulkadele ja
Eestimaa kommunistlisele parteile.

Kõwendame wõitlust partei ideelise puhtuse eest, parem- ja „pahempoolse“ kal-
laku ning eesti rahvusdemokratismi kui walge Eesti agentuuri vastu ja koondame
kõik jõud ÜK(e)P ümber.

„Uue tee“ nimelisest kolhoosist

„Uue tee“ nimelises kolhoosis (Wolossowo raionis) on naiskolhoosnikkude
tööjõu ärakasutamine lubamata nõrk. Naiskolhoosnikkude tööjõudu ei kasutata su-
gugi, kuna selle järele suur nõudmine ja tarwidus on.

Kes on selles süüdi? Siin tuleb süüdistada kõigepealt kolhoosi juhatust, kes
wähe tähelepanu pöörab naiskolhoosnikkude tööjõu ärakasutamisele.

Kolhoosi juhatusel tuleb kiires korras need wäärnähtused likwideerida ja kogu
naiskolhoosnikkude tööjõud kewadisele külwihoogtööle rakendada.

Kiires korras tuleb kolhoosis lastesõim ja -plats organiseerida, kuhu naiskolhoos-
nikkudel wõimalik oleks lapsed jätta seniks, kuni nad ise töötawad.

Kolhoosis tuleb laialist kaswatus- ja selgitustööd teha, ära näidata kolhoosi pare-
must ja tululikkust üksikmajapidamisega wõrreldes ja kaswatada naiskolhoosnikku-
dest täielisi sotsialistlise majanduse ülesehitajaid.

H—ne.

Rahvusvaheline naistepäew Pihkwas

Pihkwa linna eestlastest-naistöölised ja kodused perenaised pühitsesid rahvus-
wahelist naistepäewa ühiselt.

Klubisse oli hea koguke naistöölisi kogunud.
Wiimasel ajal on eriti naisseltsiliste keskel aktiivsuse tõusu märgata.
Kõik naisseltsilised tellisid omale „Naistöölise ja naiskolhoosniku“. Naistöölised
töötasid ühelmeel oma häälekandjat lewitada ja temaga sidet pidada.

Rosalie.

Liisa Major — töökangelane

„Noor Kündja“ kolhoosis jätab karjakaswatus ja noorloomade eest hoolitsemine ning järelwaatamine palju soovida. Karjatalitajaid wahetatakse iga päewa tagant,

Liisa Major.

ainult Liisa töötas kaks aastat wahetpidamata. Ta oli suwel karjane, talwel — talitaja.
— Käesolewa aasta jaanuarikuul loodi sl. Liisa Majori algatusel ja aktiivsel osawõtul kindel laudabrigaad, kes end pikemaks ajaks karjanduse peale kinnitas.

Ülejäänud naiskolhoosnikud, järgnege Liisa eeskujule ja tõstke majapidamine wastawale kõrgusele.

L—da.

8. märts „Töö“ nimelises kolhoosis, Nasimowo külanõukogus

22. rahwuswaheline kommunistiline naistepäew möödus kolhoosi kindlustamise ja kewadise külwihoogtöö ettewalmistuse tähe all.

Kuulati ära sl. Wohla aruanne rahwuswahelisest seisukorrast ja sõjahädaohust.

Kolhoosnikud otsustasid weel kindlamini wiieaastaplaani wiimase aasta edukale täitmisele asuda, kolmandat kewadist külwihoogtööd enamliselt läbi wiia ja külwiplaani 100 prots. täita.

E. Jürna.

Sm. W. Kingissepa nimelise kolhoosi ehitustööst

Sm. W. Kingissepa nimelises kolhoosis (Strungi raioonis) oli rahvuswahelise naistepäewa eel naiskolhoosnikkude ja delegaatide koosolek, kus kolhoosi ehitustööst kokkuwõtteid tehti. Selgus, et poliitiliste ja majandusliste küsimuste lahendamiseks wõtsid naiskolhoosnikud agaralt osa.

Kolhoosi ehituse eest wõitlesid naiskolhoosnikud õlg-õla kõrwal meeskolhoosnikkudega.

Kolhoosi koosolekul kõneldi nendest puudustest, mis läinud aastal ette tulid, et neid wigu tundma õppida ja tulewikus täielikult likwideerida.

Naiskolhoosnikud tõotasid selle eest wõidelda, et kõik wäärnähtused saaksid likwideeritud ja naiskolhoosnikkude tööjõud õieti ja otstarbekohaselt ära jaotatud, sotsialistiline wõistlus ja lõõktöö uuele ja kõrgemale astmele tõstetud, mis kaasa aitaks 1932. aasta valmistusplaani edukale täitmisele.

Kolhoosi ehitustöös on tõesti neid naiskolhoosnikke, kes kolhoosi majanduse kindlustamise ja tõstmise eest enamlike südudusega wõitlewad.

Näiteks karjatalitajad:

Anna Kalew, 65 aastat wana — tegi 421 töötuspäewa;

Aliide Otsing — 434 töötuspäewa;

Marie Nikolai — 60 aastat wana, kitkus üle 1000 peo linu.

Peale nende töökangelaste on ka teisi paremaid naiskolhoosnikke, nagu: Juuli Rooslender, Emilie Kalew, Anna Saawa, Aliide Sakend.

Niisama aktiivselt wõtawad kõigist kolhoosi tööddest osa komnoored, nagu: Liisa Roos, Haar, Kalew ja Kriis, esimest premeeriti eeskujuliku töö eest raiooni masina- ja traktorijaama tööliste kokkulennul.

Kuid nende töökangelaste kõrwal on rida naiskolhoosnikke, kes sugugi kollektiivi ehitustööst osa ei wõta ja sellega kolhoosi majanduslist elu nõrgendawad ning sotsialistlike majanduse ümberkorraldamisest eemal seisawad.

Näiteks naiskolhoosnikud Marie Mihejewa, Olga Kaps j.t. Nad pole ühte päewagi kolhoosis töötanud.

Siis: Alwiine Toots — tegi 5 töötuspäewa, Sapelson — 49 töötuspäewa, Elfrida Kolnapenk — 34 töötuspäewa.

Neist wäärnähtustest wõib järelduse teha, et töö naiskolhoosnikkude keskel ei ole tarwilisel kõrgusel. Ja sellest on tingitud see, et kolhoosi ehitustööst üle poole (37) naiskolhoosnikkudest eemal seisawad.

Tööd tuleb tungiwalt naiskolhoosnikkude keskel tõsta, et nende tööjõud oleks otstarbekohaselt ära kasutatud.

Kolhoosides tuleb naiskolhoosnikkude elu-olusse puutuwaid küsimusi, nagu ühistoitmist, lastesõimi, -kodusid ja -platse organiseerida, et naiskolhoosnikke kolhoosi, ühiskondlisele ja parteilisele tööle tõmmata.

Kiwi nimeline brigaad —a—

„Koidu“ nimelisest kolhoosist (Oudowa raioonis)

Meie kolhoosis on 20 naisdelegaati. Need naisdelegaadid on brigaadidesse ära jaotatud.

Brigaadid töötawad ühiskondlikes organisatsioonides, nagu külanõukogu, kooperatiiv j.t.

Naisdelegaadid täidawad oma kohustust, kolhoosi sisemises töös rahuloldawalt, kuid külanõukogust ja kooperatiivi tööst tuleks aktiivsemalt osa wõtta.

A. Saame.

Kolhoosid, wõitlusesse sanitaarmiinimumi eest

Põllumajanduse kollektiwiseerimine toob enesega kaasa enneolemata hiigla wõimalused elanikkude sanitaar-kultuurse tasapinna tõstmiseks.

Enamjagu kollektiwiseeritud majapidamistest on sel alal suuri edusamme teinud.

See on kõigile selge; sest ühiste loomalautade, linnukuuride ehitamine kolhoosi elumajadest eemale, niisama ka ühiste toiduladude ja aitade ehitamine, wabastab suurel määral ühiseluhooned, õuesid ja tänawaid igasugusest mustusest, toidujäänustest ja sõnniku kogumisest.

Ühissöögimaja, leiwaküpsetamise korraldamine kolhoosis kergendab lastesõimede, -platside, saunade ja puhketubade sisseeadmise tingimusi ja parandab ka sanitaarterwishoidlisi tingimusi paljudes kolhoosides.

Arwesse wõttes seda, et meie külad üldisest arenemisest maha jäänud, et neis weel palju sanitaarselt kirjaoskamatud on, kohustab meid weel enam küla sanitaarsel olukorda ja elu-olu ümber korraldama.

Suur osa nendest ülesannetest lasub terve *küla ja nõukogude ühiskondliste tegelaste, nagu arstide, pedagoogide, agronoomide õladel*, kes kohustatud on seda tööd tegema.

Mitte ammu andis terwishoiu rahwakomissariaat wälja raamatukese: „Terwishoiurakukeste seisukord kolhoosides“, kus täpselt ära määratakse kolhoosnikkude töö ja elu-olu tingimuste parandamine ja ülesanded, ning need abinõud, mis kollektiwiseeritud külades haigeksjäämisi ja muid pahesid wähendab.

Kolhoosi terwishoiurakuke peab oma töö niiviisi sisse seadma, et kolhoosi kultuur-eluoluliste komisjonide juurde organiseeritaks terwishoiurakuke, kes kogu arstiteenijate koosseisu aktiivsele tööle tõmbab, et terwet kolhoosi teenida.

Kolhoosi terwishoiurakukese büroo eesotsas peab seisma kultuur-eluolu komisjoni liige, kes sidet peab külanõukogu terwishoiu sektsiooniga, kuna wiimane Omalt poolt annab terwishoiurakukesele töösihi ja kindlad juhtnõõrid.

See suur ülesanne nõuab töö ärajagamist terwishoiurakukese liikmete wahel. Näidatud raamatuke peab tarwilikuks, et iga liige teeks kindlat tööd, mille eest ta ka wastutaks.

Missugused ülesanded lasuwad kolhoosi terwishoiurakukeste peal? Mille peale peawad kolhoosi organid esimeses järjekorras tähelpanu pöörama?

Esimeses järjekorras on kolhoosi terwishoiurakukese kohustatud igasuguste terwishoiuabinõude tarwitusele wõtmisele kaasa aitama.

Ühiskondlise toltmise organiseerimine, saunade, pesuköökid ehitamine (mis seniajani kolhoosides weel lonkab), liikmete elu-oluliste küsimuste paremini teenimine, weewärgi sisseeadmine, saunade, söögimajade, wäljakäikude ja elumajade terwishoidliste tingimuste järelwaatamine, — ühtegi neist küsimustest ei tohi kolhoosi terwishoiurakuke unustada, waid ise hoolega walwama, et neid küsimusi ja ettepanekuid tõesti tegelikult ellu wiidaks, mis wõib kolhoosi kultuur-eluoluliste asutuste tööd parandada ja kindlustada, ning inwentari ja teenijate koosseisuga warustada.

Teine tähtis ülesanne on sanitaar-miinimumi plaan wälja töötada, ja aktiivselt selle elluwõimisest osa wõtta, sotsialistlist wõistlust ja lööktööd organiseerida ning kehwik-keskmiktalupoja majapidamisi tööle tõmmata.

Kolhoosi terwishoiurakuke *peab hoolitsema, et kolhoosides arstline abiandmine oleks paremini sisse seatud, ning kaasa aitama esimese abi andmise punktide, lastesõimede, -platside, arstimis-sanitaarasutuste organiseerimisele.*

Kui kolhoosis arstimisejaoskonda, haigemaja, ämmaemanda wastuwõtmisepunkti ei ole, ja käesolewal ajal pole wõimalik ega otstarbekohane neid luua, siis tuleb hoolitseda selle eest, et kolhoosnikud saaksid lähemate arstimiseasutuste juurde kinnitatud.

Sanitaar-kultuurne töö peab tingimata terwishoiurakukese tegewuse plaani kuuluma.

Tarwis ehitada „terwishoiu nurgad“ ja nende nurkade ümber ringide tööd laiendada, nagu töö ja elu-olu terwishoiu küsimuste arutamine, kolhoosnikkude varustamine populaarse kirjandusega, seinalehe väljaandmisest osawõtmine (sinna terwishoiu nurka sisse seades) ja konsulteerimine ühes kui teises küsimuses, „küsimuste ja wastuste“ tahwli ülesseadmine, arstiteenijate ja aktiwi walwekorra sisseadmine, — need peawad igas kolhoosis olema.

Siis tiisikuse, suguhaiguste ja alkoholi wastu wõitlemine, haiguste ärahoidmiseks kaasabi organiseerimine, wõiflus professionaalhaiguste jne wastu, — peawad kolhoosi terwishoiurakukesel alati tähelpanu keskpunktiks olema.

Niimoodi seab terwishoiu rahwakomissariaat kolhoosi terwishoiupunktidele ülesanded ette.

Nende terwishoiurakukeste peale pannakse wastutaw ja auwääriline töö — kollektiwiseeritud küla kultuuri ja terwislise elu-olu eest wõitlemine. Siin on suur ja laialdane tööpõld ees.

Head töösaawutused olenewad palju kolhoosnikkudest enestest, *ühiskondliste organisatsioonide isetegewusest, aktiwi juurdetõmbamise oskusest ja kindlast organisatsioonilisest kindlustamisest.*

Igasse kolhoosi peab organiseerima terwishoiurakuke. Juba töötawaid terwishoiurakukeksi peab uute jõududega kindlustama. Ainult siis on kolhoosi terwishoidlised küsimused ja nende elluwiimine kindlates kätes. A. M.

MAJANDUSE KÜSIMUSED

Karja eest hoolitsemine lüpsi ajal

Kui kariloomade lüpsi aeg on, siis on tarwis kindlalt kõik need tööd ära määrata, mis kariloomade produktiivsust tõstawad ja piima omahinda alandawad. Peab hästi meeles pidama, et ainult õieti seatud karja hoolitsemisest wõib sissetulekut oodata. Nendest tööddest peawad iseäranis naisterahwad huwitatud olema.

Selles teemis tutwunewad kirjateel õppijad järgmiste küsimustega:

- 1) Kuidas õiget korda loomalaudas sisse seada.
- 2) Kuidas tööjõudu ära määrata, mida väljatöötatud normide alusel loomalaudas tarwis läheb.
- 3) Kuidas tükitööd sisse seada.

1. Päewase töö kord loomalaudas

Üldiselt peab kõiki töid loomalaudas igapäew kindlal ajal tegema, iseäranis lehmade lüpsmist ja söötmist. Kui need ajad weidikenegi muutuwad, siis ärrituwad loomad ja on rahutud. See kõik mõjub loomade piimaanni peale. Sellepärast tuleb kõik tööd teha kindlate tundide järele ja mingisuguseid mitte kindlaksmääratud korras töid mitte lubada.

Näiteks wõiks eeskujuline töökord, mida wõime soowitada, järgmine olla:

Hommikul kella 5—5¹/₂ — loomalautade koristamine, looma määratud kehasade pesemine, uue aluspõhu panemine, loomalaudast sõnniku ärawedamine.

Kella 5¹/₂—7-ni — lehmade lüpsmine ja toidu walmistamine etteandmiseks.

Kella 7—8-ni loomade söötmine ja jootmine.

Kella 8—11¹/₂ — päewane waheaeg.

Kella 11,5—12¹/₄ päewal — loomade jalutamine; selle waheajal nõude pesemine, sõnniku ärawedu ja ruumide tuulutamine.

Kella 12¹/₄—1 — päewane waheaeg.

Kella 1—2 — päewane lüpsmine ja toitute ettewalmistamine.

Kella 2—2¹/₂ — loomade puhastamine.

Kella $2\frac{1}{2}$ — $3\frac{1}{2}$ päewal — söötmine ja jootmine.

Kella 3—7 — waheaeg.

Kella 7— $7\frac{1}{2}$ õhtul — nõude pesemine, sõnniku koristamine ja ärawedamine.

Kella 7— $8\frac{1}{2}$ õhtul — õhtune lüpsmine.

Kella $8\frac{1}{2}$ —9 — jämedate toitute andmine ööseks.

Ülewalnimetatud waheaegadel ei tohi mitte kedagi loomalauta lasta, korrapidaja waht wäljaarwatud, kelle kohustustest allpool.

2. Loomade jalutamine

Loomade jalutamine lüpsiaegadel on tarwilik, kuiwõrd ta toiduseedimisele, toiduisule kaasa aitab ja üldiselt loomade terwist kindlustab. Wõitlus loomade tiisikuse wastu on wõimata, kui loomi jalutada ei lasta. Iga päew on tarwis loomadel jalutada, kui õhu temperatuur ei ole alla 10 kraadi ja kui ei ole suurt lumesadu ega tuult. Et loomade külmetamist ära hoida, ei tule loomi joota kohe enne ja pärast jalutamist. Jalutuse kestwus on poolest tunnist — tunnini, ilma seisukorrale wastawalt.

3. Lehmade lüpsmine

Lehmi lüpsetakse 2 ehk 3 korda päewas teatud waheaegade järele. Parem on järgmist seadust pidada: lehmi, kes wähe piima annawad (4—5 liitrit), lüpsa kaks korda ja lehmi, kes rohkem piima annawad — 3 korda päewas. Kui lehmad lüpsma hakkawad, siis tarwis esimesed kaks nädalat 5 korda päewas lüpsa.

Noori lehmi, kellel esimesed wasikad on, tuleb kahel esimesel kuul isegi 4 ja 5 korda päewas lüpsa, et piimanäärmed paremini saaks areneda.

Parem mitte lüpsjaid wahetada, kuid peab alati teatud korra järele lüpsma. Närwilisi lehmi aga, kes piima kätte ei anna, ja haigete nisadega lehmi peawad ühed ja samad lüpsjad lüpsma.

Enne lüpsmist tuleb nidad waseliiniga wõi mageda raswaga ehk wõiga määrida; piimaga niisutamine ei ole soowitaw, sest sellest wõiwad nidad haigeiks jääda.

Lüpsma hakata siis, kui lüpsjad hoolega oma käed puhtaks on pesenud, lüpsjatele on weel tarwis puhtad warukatega põlled ja rätikud.

Alguses tuleb piim maha lüpsa (mitte nõusse), sest nisade kanalites wõib must piim olla. Lüpsinõud peawad puhtad olema.

Lüpsmist peab hollandi wiisil toimetama: sõrmi järjekorras peosse pigistades, selle juures kiirelt ja lõpuni lüpsa.

Igasugune kisa tööajal loomalaudas on lubamatu, isegi lüpsmise ajal ei tohi kõnelda. Et piim täielikult wälja oleks lüpsstud, tarwis kontroll sisse seada, kes järele waataks, kas kõik piim on wälja lüpsstud. See töö antakse wilunud lüpsja hooleks. Lüpsjad, kes alaliselt piima wälja ei lüpsa, peawad ühiskondlist laitust ja isegi karistust saama.

4. Loomade hoolitsemise jaoks tarwimise wäriwarustamine

Selleks, et karjalaudas töö ilma peatuseta läheks, on tarwilik wastaw wäriwarustamine, mis tööliste wastutusel wälja antakse ja alati peab määratud kohal olema. Iga loomalauda töölist peab labidatega, harkidega ja luudadega warustama.

Peale ülewalnimetatud tööriistade peab lüpsjaid weel harjadega warustama, ühed harjad on lehmade, teised harjad harjade eneste puhastamiseks, wiimastega ei tohi mingil tingimisel lehmi puhastada (kui harjad puuduwad, siis wõib selleks õlenuustikuid kasutada). Peale selle tarwis weel pesemise harju, waseliini, 2 rätti, 2 warukatega põlle lüpsmiseks ja 1—2 põlle sõnniku koristamise jaoks. Karjalauta tarwis weel pesinõud, milledega töölistel käsi saaksid pesta, siis seep ja puhtad käterätid.

18240
Hind 15 kop.

Tellige oma ajakirja
„Naistöoline ja naiskolhoosnik“

Tellimise hind: 50 kop. pooles aastas, 1 rubla aastas.

Tellimisi võetakse vastu: postiosakondades, „Naistöolise ja naiskolhoosniku“ lugemise ringides ja Leningradis Haridusmajas.

Ответственный редактор: С. Аллерман.
Технический редактор: А. Лукин.

Издание № 40. Сдано в набор 5/IV 1932 г.

Подписано к печати 13/IV 1932 г. Формат 74×105. 1 печ. лист.
Кегль 10. Колич. букв в печ. листе 77024. Обложка 19256 зн. Всего 96280 знаков.

„Работница и колхозница“ № 35

На эстонском языке.

Издательство „КЮЛЬВАЯ“, Ленинград 31, улица 3-го Июля, дом № 48.

Ленинградский Горлит. № 40350. — Тираж 2000. — Заказ № 2833.
Типография „Кюльвая“, ул. Дзержинского, 49.